

PHÒNG GD & ĐT QUẬN ĐÔNG ĐA
TRƯỜNG THCS HUY VĂN

NỘI DUNG ÔN TẬP MÔN NGỮ VĂN 9
(Trong thời gian học sinh nghỉ phòng dịch Covid- 19 từ 13/4 đến 18/4 2020)

**ÔN TẬP CÁCH LÀM VĂN NGHỊ LUẬN
VỀ TÁC PHẨM TRUYỆN HOẶC ĐOẠN TRÍCH**

Bài 1:

Làng là một tác phẩm đặc sắc của Kim Lân viết về người nông dân trong kháng chiến chống Pháp. Trong truyện có đoạn văn miêu tả nội tâm rất hay:

..." Có ông lão nghẹn ắng hẳn lại, da mặt tê rân rân. Ông lão lặng đi, tưởng như đến không thở được. Một lúc lâu, ông mới rặn ẹ ẹ, nuốt một cái gì vương ở cổ, ông cất tiếng hỏi, giọng lạc hẳn đi:

- Liệu có thật không hở bác? Hay là chỉ lại..."

1. Tâm trạng của ông Hai trong đoạn trên nảy sinh từ tình huống nào? Nêu ý nghĩa của tình huống ấy trong việc thể hiện chủ đề của văn bản.
2. Đoạn văn trên được kể ở ngôi thứ mấy? Việc chọn ngôi kể như vậy có thuận lợi gì khi kể chuyện?
3. Câu văn "- Liệu có thật không hở bác? Hay là chỉ lại..." nhà văn đã sử dụng ngôn ngữ đối thoại, độc thoại hay độc thoại nội tâm? Vì sao?
4. Chỉ ra và nêu tác dụng của các từ láy được sử dụng trong đoạn văn trên. Phân tích cấu tạo ngữ pháp của câu văn đầu tiên.
5. Một trong những thành công của tác phẩm là xây dựng được cốt truyện tâm lí. Em hiểu thế nào là cốt truyện tâm lí?
6. Nhân vật ông Hai trong tác phẩm giúp em hiểu gì về tinh thần yêu nước của con người Việt Nam ta khi đất nước có giặc ngoại xâm?
7. Hãy viết một đoạn văn khoảng 10 câu theo cách lập luận T-P-H để làm rõ tâm trạng ông Hai trong đoạn trích trên, trong đó có sử dụng một câu cảm thán và một lời trực tiếp - Gạch chân và chú thích.

Bài 2: Cho đoạn trích sau:

"Hồi chưa vào nghề, những đêm bầu trời đen kịt, nhìn kĩ mới thấy một ngôi sao xa, cháu cũng nghĩ ngay ngôi sao kia lẻ loi một mình. Bây giờ làm nghề này cháu không nghĩ như vậy nữa. Và, khi ta làm việc, ta với công việc là đôi, sao gọi là một mình được? Huống chi việc của cháu gắn liền với việc của bao anh em, đồng chí dưới kia. Công việc của cháu gian khổ thế đấy, chứ cất nó đi, cháu buồn

đến chết mắt(...) O, bác vẽ cháu đấy ư? Không, không, đừng vẽ cháu! Để cháu giới thiệu với bác những người khác đáng cho bác vẽ hơn."

(Trích Ngữ văn 9, tập I, NXB Giáo dục)

1. Đoạn trích trên là lời của ai nói với ai? Nói trong hoàn cảnh nào?
2. Xét về mục đích nói "Không, không, đừng vẽ cháu!" thuộc kiểu câu nào? Câu văn đó giúp em hiểu gì về nhân vật?
3. Những người mà nhân vật "cháu" cho là đáng vẽ hơn là những ai? Đọc tác phẩm, em thấy nhân vật "cháu" và những người đó có vẻ đẹp chung nào?
4. Từ văn bản "Lặng lẽ Sa Pa" và những hiểu biết xã hội, em hãy trình bày suy nghĩ (khoảng 2/3 trang giấy) về ý nghĩa của sự cống hiến thầm lặng trong cuộc sống.

Bài 3: Cho đoạn trích sau:

Nghe mẹ nó bảo gọi ba vào ăn cơm thì nó bảo lại:

- Thì má cứ kêu đi.

Mẹ nó đâm nổi giận, quơ đũa bếp dọa đánh, nó phải gọi nhưng lại nói trống:

- Vô ăn cơm!

Anh Sáu vẫn ngồi im, giả vờ không nghe, chờ nó gọi "Ba vô ăn cơm". Con bé cứ đứng trong bếp nói vọng ra:

- Cơm chín rồi!

Anh cũng không quay lại. Con bé bực quá, quay lại mẹ và bảo:

- Con kêu rồi mà người ta không nghe.

(Chiếc lược ngà - Nguyễn Quang Sáng)

1. Đoạn truyện được kể ở ngôi thứ mấy? Ai là người kể? Hãy tìm ra những từ ngữ địa phương được sử dụng trong đoạn trích.
2. "Con bé" trong đoạn trích trên đã vi phạm phương châm hội thoại nào? Vì sao lại như vậy?
3. Phân tích nhân vật bé Thu trong tác phẩm để làm nổi bật tình yêu thương cha sâu sắc.
4. Kể tên 2 tác phẩm khác trong chương trình ngữ văn 9 mà em đã học cùng giai đoạn với tác phẩm trên.

(Hết)